

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO w Szkole Podstawowej nr 3 w Leżajsku

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) .
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017.1591 z dnia 25 sierpnia 2017r.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) – art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. C i pkt 4, art. 109 ust. 1 pkt 7
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia.

WSDZ opiera się na założeniu, że wybór ścieżki rozwoju zawodowego jest procesem, na który składają się wiedza na temat samego siebie, zawodów, szkół oraz rynku pracy.

Realizatorami doradztwa zawodowego w szkole podstawowej są:

- dyrektor szkoły – dopuszcza program do użytku po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej;
- szkolny koordynator doradztwa zawodowego – czuwa nad sprawnym przebiegiem realizacji programu nauczania;
- pedagog/psycholog – wspierają wychowawców w realizacji programu nauczania, udzielają wsparcia indywidualnego w sytuacjach tego wymagających, prowadzą zajęcia grupowe z uczniami;
- wychowawcy – wspierają uczniów w poszerzaniu wiedzy na temat oferty edukacyjnej oraz rozwijają zainteresowania i talenty uczniów pomocne przy wyborze kierunku drogi zawodowej;
- nauczyciel bibliotekarz – gromadzi aktualne publikacje związane z ofertą edukacyjną;
- pozostali nauczyciele – dbają o poszerzanie wiedzy dotyczącej zawodów oraz predyspozycji uczniów zgodnie z uczonym przedmiotem.

Adresatami podejmowanych działań są: uczniowie, wychowawcy i specjaliści oraz rodzice.

Zadania podejmowane w ramach WSDZ mają charakter działań planowych i są one koordynowane przez szkolnego doradcę zawodowego.

Przewidywanym rezultatem działań WSDZ jest nabycie przez uczniów umiejętności

podejmowania ważnych decyzji w sprawie wyboru miejsca pracy, sposobu podnoszenia swoich kwalifikacji do ewentualnej decyzji o zmianie zawodu przy odpowiednim wsparciu rodziców i nauczycieli.

PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO

I. Cel ogólny

Przygotowanie uczniów do podjęcia trafnych wyborów edukacyjno-zawodowych, wyboru szkoły ponadpodstawowej zgodnej z zainteresowaniami i uzdolnieniami oraz do roli pracownika na współczesnym rynku pracy.

II. Cele szczegółowe

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Cele dla uczniów:

- doskonalenie umiejętności pracy zespołowej oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- pomoc w poznawaniu samych siebie;
- uświadomienie czynników pomagających i przeszkadzających w procesie uczenia się;
- umożliwienie prezentacji swoich zainteresowań, pasji i talentów;
- zapoznanie uczniów ze specyfiką wybranych zawodów.

Cele dla wychowawców i specjalistów:

- informowanie o potrzebach, zasobach uczniów i ich predyspozycjach oraz konieczności ich rozwoju;
- uświadamianie o konieczności wspierania rodziców w procesie doradczym, udzielania informacji lub kierowania do specjalistów;
- uświadomienie o konieczności podejmowania tematu preorientacji zawodowej w różnych sytuacjach dydaktycznych.

Cele dla rodziców:

- przygotowanie do pełnienia roli „doradców”;
- wskazanie czynników ważnych przy wyborze szkoły i zawodu;
- zapoznanie ze strukturą szkolnictwa;

III. Działania w ramach WSDZ:

Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- -zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego);
- wspieranie uczniów w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy);
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik;
- organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową,
- organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale czy prezentacje zawodów;
- umożliwianie uczniom udziału w spotkaniach informacyjnych, tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

Działania kierowane do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- przeprowadzanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej;
- organizowanie wizyt studyjnych w firmach;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;

- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik);

III. Zakres działań w ramach WSDZ dla poszczególnych osób:

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów.
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami

działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- organizują w sali kąciki zawodoznawcze;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;

- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego

IV. Formy i metody pracy

- Wycieczki
- Spotkania z przedstawicielami zawodów
- Udział w przedsięwzięciach lokalnych, np. targi szkół, wycieczki do firm
- Zajęcia lekcyjne
 - Warsztaty
- Spotkania ze specjalistami
- Filmy, prezentacje multimedialne
- Pogadanki
- Realizacja projektów

V. Przewidywane efekty

Uczniowie:

- potrafią pracować w grupie oraz kształtować relacje społeczne;
- znają swoje możliwości pomocne w wyborze ścieżki zawodowej
- wiedzą jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty;
- posiadają informacje o zawodach z najbliższego otoczenia

Wychowawcy i specjaliści:

- znają potrzeby i zasoby uczniów;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji, lub kierują do specjalistów;
- znają strukturę szkolnictwa
- w różnych sytuacjach dydaktycznych prezentują informacje dotyczące preorientacji zawodowej

Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu;
- znają strukturę szkolnictwa;

VI. Ewaluacja

- obserwacje

- rozmowy z rodzicami
- rozmowy z uczniami
- analiza efektów pracy
- analiza dokumentacji

**PLAN PRACY W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO
W ROKU SZKOLNYM 2018/2019**

Lp	Zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Doskonalenie umiejętności pracy zespołowej oraz kształtowania właściwych relacji społecznych	- w pracy wychowawczej i dydaktycznej stwarzanie sytuacji umożliwiających pracę zespołową - realizacja projektów grupowych - wprowadzanie elementów oceniania kształtującego - warsztaty kształtujące umiejętność współpracy w grupie	nauczyciele wychowawcy specjaliści	Cały rok szkolny X 2018- V 2019
2.	Poznanie czynników pomagających i przeszkadzających w procesie uczenia się	- przeprowadzenie zajęć w ramach godziny wychowawczej - dbanie o sprzyjające warunki uczenia się podczas zajęć edukacyjnych	wychowawcy nauczyciele	I semestr Cały rok szkolny
3.	Umożliwienie rozwijania i prezentacji zainteresowań, pasji i talentów uczniowskich	- włączanie uczniów w przygotowanie i przeprowadzenie zajęć zgodnie z ich predyspozycjami - angażowanie uczniów do udziału w konkursach,	nauczyciele i wychowawcy	Cały rok szkolny

		<p>przeeglądach, przedstawieniach, akcjach, imprezach, kampaniach</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie uczniów do udziału w kołach zainteresowań - umożliwienie uczniom prezentacji swoich talentów (wystawy prac, występy, prezentacje na lekcjach, na spotkaniach z rodzicami) 		
4.	Zapoznanie uczniów ze światem i specyfiką wybranych zawodów	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów - wykorzystywanie różnych sytuacji edukacyjnych w celu prezentacji ciekawych zawodów - wycieczki do zakładu pracy - uświadomienie roli pracy w życiu człowieka (filmy, programy, książki) 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele - doradca zawodowy 	XI 2018 – VI 2019
5.	Pomoc uczniom w poznawaniu samego siebie, swoich mocnych i słabych stron, predyspozycji.	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty i zajęcia dotyczące wglądu w siebie - rozmowy indywidualne 	<ul style="list-style-type: none"> - doradca zawodowy - wychowawcy 	X 2018 – VI 2019
6.	Wspieranie rodziców w procesie doradczym	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie informacji na temat predyspozycji uczniów - przekazanie informacji dotyczących struktury szkolnictwa - zwrócenie uwagi rodziców na czynniki ważne przy 	<ul style="list-style-type: none"> - doradca zawodowy - wychowawcy 	II – IV 2019

		wyborze szkoły i zawodu;		
--	--	-----------------------------	--	--

Nauczyciele realizują zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w oparciu o materiały będące załącznikami do niniejszego dokumentu:

Załącznik 1 – Dla klas I-III

Załącznik 2 – dla klas IV- VI

Załącznik 3 -dla klas VII-VIII